

گیاهان دارویی

شناخت، تکثیر، مکان رویش و خواص درمانی در

گردآورنده، مولف و مترجم: مهندس هادی کرمانیان (کارشناس گیاه پزشکی)

تیمورزاده نوین

www.teimourzadehnovin.com

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور: شناخت، تکثیر، مکان رویش و خواص درمانی در گیاهان دارویی

مشخصات نشر:

تهران: تیمورزاده نوین، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری:

۲۵۵ صص (رنگی)

شابک:

۹۷۸-۶۰۰-۶۲۷۳-۹۳-۸

وضعیت فهرست نویسی:

فیبای مختصر

یادداشت:

فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی

<http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

یادداشت:

واژه نامه

شماره کتابشناسی ملی:

۳۷۸۶۸۲۱

اولین و تنها ناشر دارنده تندیس دیموند در حوزه توزیع و پخش کتب پزشکی در کشور

نام کتاب:	شناخت، تکثیر، مکان رویش و خواص درمانی در گیاهان دارویی
گردآورنده، مؤلف و مترجم:	مهندس هادی کرمانیان
ناشر:	تیمورزاده نوین
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۶۲۷۳-۹۳-۸
نوبت چاپ:	اول بهار ۱۳۹۴
شمارگان:	۲۰۰۰
طراح جلد و صفحه‌آراء:	مریم کارگری
حروف نگار:	هانیه کرمانیان، فاطمه حسین‌زاده، محبوبه صنمی
ویراستار:	مهناز زارع
لیتوگرافی:	سحر گرافیک
چاپ و صحافی:	سپهر نقش
بهاء جلد هارد:	۲۹۵۰۰ تومان
بهاء جلد شومیز:	۲۴۵۰۰ تومان

نشانی دفتر مرکزی: تهران، میدان ۷ تیر، ابتدای خیابان قائم مقام فراهانی، پلاک ۳

تلفن: ۸۸ ۳۲ ۱۸ ۱۸ - ۸۸ ۳۲ ۳۱ ۳۱ - ۸۸ ۳۲ ۳۴ ۳۴

دورنگار: ۸۸ ۳۲ ۸۲ ۸۲ کد پستی: ۱۵۸۹۹

پست الکترونیکی: te.book7tir@yahoo.com

سپهر نقش

فهرست

۷۸	اذخر	۹	مقدمه
۸۰	ارگوت	۱۱	تاریخچه استفاده از گیاهان دارویی
۸۲	اُرمک	۲۱	واژه نامه
۸۴	ازگیل		گیاهان دارویی
۸۶	ازگیل ژاپنی	۲۶	آب بشقابی
۸۸	اسبروله معطر	۲۸	آب تره
۹۰	اسپرس	۳۰	آبنوس کیانی
۹۲	اسپیره	۳۲	آدونیس
۹۴	اسطوخودوس فرانسوی	۳۴	آدونیس بهاره
۹۶	اسفرزه	۳۶	درخت آزاد
۹۸	اسفناج	۳۸	آسه
۱۰۰	اسفند	۴۰	آفتابگردان
۱۰۲	اشق	۴۲	آقطی صغیر
۱۰۴	افتیمون	۴۴	آقطی سیاه
۱۰۶	افستین	۴۶	آقطی قرمز
۱۰۸	افستین بحری	۴۸	آبالو
۱۱۰	اقاقیا	۵۰	آلو
۱۱۲	اقونیتون	۵۲	آلوئه‌ورا
۱۱۴	اکسیر ترکی	۵۴	آمی ماژوس
۱۱۶	اکلیل کوهی	۵۶	آناغالس
۱۱۸	اکیل الملک	۵۸	آناناس
۱۲۰	اکیناسه	۶۰	آنسونیا
۱۲۲	انار	۶۲	آنگوزه
۱۲۴	انبه	۶۴	آنیسون
۱۲۶	انجبار	۶۶	آووکادو
۱۲۸	انجدان رومی	۶۸	آویشن شیرازی
۱۳۰	انجیر (درخت)	۷۰	آویشن
۱۳۲	انگور	۷۲	آنهل
۱۳۴	انگور خرس	۷۴	ایپکا
۱۳۶	انگور فرنگی خاردار	۷۶	اخگر افشان

۱۹۸	برنجاسف	۱۳۸	انگور فرنگی سیاه
۲۰۰	بسفایج	۱۴۰	انگور فرنگی قرمز
۲۰۲	بَقَم اسود	۱۴۲	انیسون بَرّی
۲۰۴	بقله الرئیس	۱۴۴	اوکالیپتوس
۲۰۶	بلادون	۱۴۶	بابا آدم
۲۰۸	بلوط (درخت بلوط)	۱۴۸	بابونه
۲۱۰	بلوطه	۱۵۰	بابونه بهاری
۲۱۲	بنفشه سه رنگ	۱۵۲	بابونه زرد
۲۱۴	بنفشه معطر	۱۵۴	بابونه کبیر
۲۱۶	بنگ دانه	۱۵۶	بابونه رومی
۲۱۸	بنه	۱۵۸	بادام زمینی
۲۲۰	بوزیدان	۱۶۰	باد آور
۲۲۲	بومادران	۱۶۲	بادرشی
۲۲۴	به (درخت به)	۱۶۴	بادرنجویه
۲۲۶	بهلیمو	۱۶۶	بادرنگ
۲۲۸	بهار نارنج (درخت نارنج)	۱۶۸	بادنجان
۲۳۰	بی تی راخ	۱۷۰	بادیان ختایی
۲۳۲	بیدخشت	۱۷۲	بادیان کوهی
۲۳۴	بید (درخت بید)	۱۷۴	بارانک
۲۳۶	بیدار	۱۷۶	بارهنگ
۲۳۸	بیدمشک	۱۷۸	بارهنگ شاخ گوزنی
۲۴۰	واژه‌ناه فارسی	۱۸۰	بارهنگ کاردی
۲۴۸	واژه‌نامه انگلیسی	۱۸۲	باریجه
۲۵۲	منابع	۱۸۴	باقلا
		۱۸۶	بامیه
		۱۸۸	بُداغ جنگلی
		۱۹۰	بُرْدَق صحرا
		۱۹۲	برگ بو
		۱۹۴	برگ نو
		۱۹۶	برنج

مقدمه

قدمت گیاه درمانی و اطلاعات مربوط به خواص دارویی گیاهان در کره خاکی به سال‌های ابتدای پیدایش زمین و خلقت انسان برمی‌گردد. انسان همواره برای تسکین درد و مداوای امراض گوناگون، داروی خود را در طبیعت جستجو می‌کرده است. اطلاعات بشر در این باره نسل به نسل و سینه به سینه انتقال یافته است. شواهد تاریخی حاکی از این است که مردم چین و مصر از پیشگامان این عرصه بوده‌اند.

یونانی‌ها نیز با وجود دانشمندی چون ارسطو و بقراط حکیم از علم گیاهان دارویی بی‌نصیب نبوده و دانسته‌های ارزشمندی در این رابطه از خود به جای گذاشته‌اند.

بزرگان دین ما نیز بر این باور بوده‌اند، هر گیاهی که از زمین می‌روید، بی‌شک خواص درمانی نیز با خود به همراه دارد. این باور در طی سال‌ها و قرن‌ها بعد توسط دانشمندان دنیا به اثبات رسید. از آن جایی که ایرانیان از دوره باستان گیاه و گیاه‌خواری را محوریت تغذیه خود قرار می‌دادند، بی‌تردید گیاهان دارویی برای مصارف درمانی نزدشان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است.

از این رو دانشمندان برجسته‌ای همچون ابن‌سینا و زکریای رازی اساس درمان را بر مبنای گیاهان دارویی بنا نهاده و با گذشت قرن‌ها دستاوردهای آنان همچنان ارزشمند بوده است و در درمان مورد استفاده قرار می‌گیرد. امروزه با وجود اینکه بشر توانسته پیشرفت‌های چشمگیری در زمینه داروهای شیمیایی و صنعتی به دست آورد، اما درمان از طریق گیاهان دارویی جایگاه خود را حفظ نموده و نسبت به گذشته در نقاط مختلف دنیا گسترش یافته و حتی کشورهای اروپایی نیز به آن روی آورده‌اند و رشته‌های تخصصی گیاهان دارویی در دانشگاه‌ها گنجانده شده تا پزشکان و استادان این رشته به صورت تخصصی به تدریس و تحقیق بپردازند و طی پژوهش‌های مختلف به دستاوردهای جدیدی دست یابند.

لذا، کتاب حاضر حاصل مطالعات و تحقیقات سال‌های متمادی نگارنده بوده که هم اکنون به صورت مجموعه‌ای از گیاهانی که جنبه درمانی دارند معرفی گردیده است.

لازم به ذکر است نام فارسی انتخاب شده برای هر گیاه، یکی از متداول‌ترین نام‌هایی بوده که برای آن گیاه رایج است و چنانچه گیاهی در مناطق مختلف کشور به اسامی دیگری معروف باشد، در بخش سایر نام‌ها به آن اشاره شده است.

نام علمی گیاه نیز که مشخص‌کننده نام جنس و گونه‌ی هر گیاه است، در بعضی از گیاهان مترادف داشته

